

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

PROCEDURA OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

Wersja pełna

**FUNDACJA NOWE CENTRUM
OS. SŁONECZNE 14, 31-958 KRAKÓW**

Obowiązują od dnia 15.08.2024 r.

Podstawy prawne:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.1606)

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900)

Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)

Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526)

Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz.1169)

Spis treści

Rozdział 1 informacje ogólne.....	4
1.1 Wprowadzenie.....	4
1.2 Słowniczek pojęć używanych w standardach ochrony małoletnich Fundacji Nowe Centrum.....	5
Rozdział 2 Standardy ochrony małoletnich.....	8
Rozdział 3 Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w fundacji.....	13
3.1 Zasady zatrudniania pracowników w fundacji oraz dopuszczania innych osób do kontaktu nad małoletnimi.....	13
3.2 Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i personelu fundacji.....	15
3.3 Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w fundacji, z uwzględnieniem działań niedozwolonych.....	18
3.4 Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi.....	21
3.5 Zasady ochrony wizerunku małoletniego.....	23
Rozdział 4 Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.....	24
4.1 Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia przemocy domowej.....	24
4.1.1 Rozpoznawanie przemocy.....	24
4.1.2 Zasady podejmowania interwencji.....	25
Załącznik nr 4.1 Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.....	28
Załącznik nr 4.2 Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy domowej wobec małoletnich	30
Załącznik nr 4.3 Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania małoletniego..	34
Załącznik nr 4.4 Zobowiązanie do zachowania poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletnich	36
4.2 Zasady i procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego.....	36
Rozdział 5 Organizacja procesu ochrony małoletnich w fundacji i wdrażania „standardów ochrony małoletnich”.....	42
5.1 Zadania pracowników fundacji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego w formie przemocy domowej.....	42
5.2 Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu fundacji do stosowania standardów oraz sposób dokumentowania tej czynności.....	44

5.3 Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.....	44
5.4 Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji.....	44
5.6 Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.....	46
5.7 Udostępnianie „standardów ochrony małoletnich”	47
5.8 Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.....	47
Załączniki.....	48
Załącznik 3.1 Oświadczenie pracownika zatrudnionego do pracy z małoletnim.....	48
Załącznik 3.2 Oświadczenie o państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat.....	49
Załącznik 3.3 Oświadczenie o nieprowadzeniu rejestru karnego w innych państwach.....	50
Załącznik 3.4 Oświadczenie o zapoznaniu się z dokumentami obowiązującymi w Fundacji Nowe Centrum.....	51

Rozdział 1

Informacje ogólne

1.1 Wprowadzenie

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzeby opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

„Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować, jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich” przyjęto następujące założenia:

- w Fundacji Nowe Centrum nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich,
- wszyscy pracownicy pracujący z małoletnimi potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy,
- podejmowane postępowanie nie może naruszać praw dziecka, praw człowieka oraz bezpieczeństwa danych osobowych,
- małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
- małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych działań,
- rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania bez stosowania przemocy oraz potrafią uczyć zasad bezpieczeństwa.

Ponadto przyjęto, że:

- prowadzone postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę,
- działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa zatem standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska.

1.2 Słowniczek pojęć używanych w standardach ochrony małoletnich Fundacji Nowe Centrum

- **fundacja** - Fundacja Nowe Centrum;
- **małoletni** (dziecko, uczeń, wychowanek) - każda osoba do ukończenia 18 roku życia;
- **pracownik fundacji** - każdy pracownik fundacji, bez względu na formę zatrudnienia, w tym: praktykanci odbywający praktyki studenckie lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi;
- **prezes fundacji** - prezes zarządu Fundacji Nowe Centrum;
- **rodzice** - przedstawiciele ustawowi małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
- **opiekun prawny małoletniego** - osoba, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciężące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe;

- **„osoba najbliższa”** - matka, ojciec, babcia, dziadek, rodzeństwo: siostra, brat, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku ich braku - osoba pełnoletnia wskazana przez małoletniego;
- **przemoc fizyczna** - każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie,
- **przemoc psychiczna** - powtarzający się wzorzec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych. Krzywdzenie psychiczne dziecka to kategoria, w której najczęściej nie ma widocznych dowodów winy sprawcy, mogą natomiast występować u dziecka objawy jako konsekwencja tego rodzaju przemocy.
- **przemoc seksualna** - według Światowej Organizacji Zdrowia przemoc seksualna to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszająca prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem i innym dzieckiem, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy.

Aktywność taka może obejmować:

- nakłanianie lub zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych.
- wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych.
- wykorzystywanie dziecka do produkcji przedstawień i materiałów pornograficznych.
- **zaniedbywanie** - chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych małoletniego przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub generujące trudności rozwojowe, w tym niepodejmowanie lub zaniedbywanie leczenia i terapii małoletniego. Ta forma przemocy wymaga szerszej diagnozy systemu rodzinnego pod kątem wydolności wychowawczej rodziców

- **przemoc domowa** - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
- **świadek przemocy domowej** - osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej
- **osoba stosująca przemoc domową** - osoba pełnoletnia dopuszczająca się przemocy domowej.

Rozdział 2

Standardy ochrony małoletnich

Standard I

Pracownicy fundacji, małoletni, ich rodzice oraz opiekunowie prawni znają „Standardy ochrony małoletnich”. Dokument jest dostępny i upowszechniany.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich" został opracowany, zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1606).
2. Zapoznano z nim pracowników fundacji.
3. Informacje dla rodziców/opiekunów prawnych małoletnich oraz małoletnich są udostępnione.
4. Dokument wprowadzono do stosowania w fundacji.
5. Dokument udostępniono w widocznym miejscu w siedzibie fundacji (informacja na tablicy ogłoszeń, dokument do wglądu w sekretariacie) oraz na stronie internetowej www.nowecentrum.org
6. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji pełnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich i zawierającej informacje dla nich istotne.
7. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie zajęć/warsztatów prowadzonych przez pracowników fundacji.

Standard II

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko w fundacji.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W fundacji do pracy z małoletnimi zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym oraz w Rejestrze Sprawców Przepięstw na tle Seksualnym. Podobnie weryfikowani są studenci podczas praktyk oraz wolontariusze. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców są oni weryfikowani poprzez sprawdzenie w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie okreslonych

przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.

2. Prezes fundacji określa sposób organizacji, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich”.
3. Pracownicy fundacji są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzestrzeganie standardów ochrony małoletnich.
4. W fundacji prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich pracowników z zakresu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, a w szczególności:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich,
 - procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu,
 - dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną małoletnich,
 - znajomości praw dziecka, praw człowieka oraz zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych,
 - odpowiedzialności prawnej za zdrowie i życie powierzonych w opiece małoletnich,
 - procedury „Niebieskie Karty”,
 - bezpieczeństwa relacji całego personelu z małoletnim, uwzględniając wiedzę o zachowaniach pożądanym i niedozwolonym w kontaktach z nim.
5. W fundacji prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucia bezpieczeństwa małoletnich.

Standard III

Fundacja oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informacje w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W fundacji znajdują się materiały informacyjne dla rodziców, gdzie umieszczone są dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych.

2. Rodzice mają dostęp do obowiązujących w fundacji „Standardów ochrony małoletnich”, gdzie znajdują się procedury zgłaszania zagrożeń.

Standard IV

Fundacja zapewnia małoletnim równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Małoletni mają dostęp do informacji do kogo mogą się zgłosić po pomoc w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
2. W fundacji dostępne są materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka, ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w Internecie (broszury, ulotki, książki).

Standard V

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia skuteczną ochronę.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Określono procedury interwencji personelu w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. W fundacji ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. Osobą odpowiedzialną za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadomienie sądu opiekuńczego oraz wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” jest prezes fundacji.

Standard VI

W fundacji wzmacniane jest poczucie bezpieczeństwa małych w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W fundacji opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małymi a personelem.
2. W fundacji określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małymi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
3. W fundacji opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony małych przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.
4. W fundacji opracowano i wdrożono procedury ochrony małych przed krzywdzeniem w sytuacjach: przemocy domowej oraz cyberprzemocy.

Standard VII

Działania podejmowane w ramach ochrony małych przed krzywdzeniem są dokumentowane.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W fundacji prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małych, rejestr znajduje się w biurze fundacji.
2. Zasady przechowywania ujawnionych incydentów lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małemu są zgodne z zasadami archiwizacji dokumentacji w fundacji.

Standard VIII

Fundacja monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony małych.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane procedury ochrony małoletnich są weryfikowane - przynajmniej raz na dwa lata.
2. W ramach kontroli zasad i praktyk ochrony małoletnich fundacja pozyskuje opinie małoletnich oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych.
3. Do weryfikacji dokumentacji wykorzystywane są wnioski z kontroli „Standardów ochrony małoletnich” przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne.
4. Zasady monitoringu oraz termin, zakres i sposób kontroli określa prezes fundacji.

Rozdział 3

Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w fundacji

3.1 Zasady zatrudniania pracowników w fundacji oraz dopuszczania innych osób do kontaktu nad małoletnimi

1. Prezes fundacji przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od terminu jej trwania uzyskuje informacje:
 - w przypadku każdego pracownika, studenta odbywającego praktyki studenckie, wolontariusza - z **Krajowego Rejestru Karnego** w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
 - w przypadku zatrudnienia każdej osoby w fundacji i dopuszczenia do kontaktu z małoletnimi, w tym także studenta odbywającego praktyki studenckie, wolontariusza - z **Rejestru Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym** z dostępem ograniczonym.
2. Pracownicy zatrudnieni do pracy z małoletnimi składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku:
 - a) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
 - b) że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego (Załącznik 3.1 Oświadczenie - zdolność do czynności prawnych, toczące się postępowanie).
4. W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z małoletnimi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.

5. Osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi (Zał. 3.2 Oświadczenie o państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat)
6. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego jest osoba, o której mowa w pkt 4 i 5 nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, osoba ta przedkłada informacje z rejestru karnego tego państwa.
7. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4-5, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w pkt 5, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacji innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi. (Zał. 3.3 Oświadczenie o nieprowadzeniu rejestru karnego w innych państwach).
8. Oświadczenia, o których mowa w pkt 6, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”

9. Informacje, o których mowa w pkt 4 - 8, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do kontaktu z małoletnimi.
10. Zatrudniani pracownicy lub inne osoby przed dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się z:
 - Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w fundacji.
11. Potwierdzenie zapoznania się z dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane są w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów o świadczenie działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej (Zał. 4 Oświadczenie o zapoznaniu się z dokumentami obowiązującymi w fundacji).

3.2 Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i personelu fundacji

Zasady ogólne:

Pracownicy dbają o bezpieczeństwo małoletnich podczas pracy, monitorują ich sytuację i stan emocjonalny.

Pracownicy wspierają małoletnich w pokonywaniu trudności.

Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw.

Zasady komunikacji z małoletnim

Personel:

1. W komunikacji z małoletnimi zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek. Okazuje też zrozumienie dla ich trudności i problemów.
2. Reaguje według zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich.
3. Daje prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym.
4. Nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą i nie obrażają.

5. Unika wypowiedzi nakazujących, komenderujących, nadmiernie moralizujących, krytykanckich.
6. Nie grozi, nie wyraża dezaprobaty wobec zachowania małoletniego czy jego postępów edukacyjnych w sposób uwłaczający jego godności i poczuciu własnej wartości.
7. Nie reaguje złośliwościami, sarkazmem na zachowanie małoletniego lub jego postępy w nauce, nie żartuje z małoletniego w sposób, który obniża jego poczucie własnej wartości.
8. Słucha uważnie, udziela odpowiedzi adekwatnych do wieku i danej sytuacji. W relacjach z małoletnim stosuje zasady pozytywnej komunikacji.
9. Stosuje zasady konstruktywnej krytyki wobec, np. niewłaściwego zachowania małoletniego, tj. krytykuje w taki sposób, aby nie czuł się zraniony, zmuszony do obrony.
10. Nie podnosi głosu w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa małoletniego lub innych osób.
11. Ustala oraz przypomina obowiązujące zasady. Reaguje na problemy związane z łamaniem zasad w sposób jasny, rzeczowy, wolny od stygmatyzowania, nakierowany na ocenę zachowania małoletniego, a nie jego osoby.

Zakaz stosowania przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym.

1. Kontakty personelu z małoletnim nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy małoletni są sprawiedliwie traktowani. Pracownicy nie dzielą ich i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
2. Personel nie wykorzystuje wobec małoletnich relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletnich.
4. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletnich, np. takiej jak:
 - izolowanie, pomijanie, obniżenie statusu,
 - stygmatyzowanie z powodu ich zdrowia, osiągnięć, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,

- wyszydzanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
 - nadmierne, wygórowane wymagania,
 - agresywne wypowiedzi i komentarze,
 - rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających materiałów.
5. Personel nie stosuje naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej w tym:
- komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym; dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
 - wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów,
 - nie pisze do małoletnich wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,
 - nie wdaje się w prywatne rozmowy małoletnich w mediach społecznościowych, nie umieszcza komentarzy i nie udostępnia zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście erotycznym.
6. Personel nie narusza nietykalności osobistej małoletnich. Nie zachowuje się wobec nich w sposób niestosowny, np. nie dotyka, nie głaszcze, nie poklepuje w sposób dwuznaczny w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych.
7. Nie zmusza małoletnich do odbycia jakiegokolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
8. Nie prowokuje nieodpowiednich fizycznych kontaktów z małoletnim.
9. Informuje, że jeśli małoletni czują się niekomfortowo wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć bezpośrednio lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
10. Zawsze jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań/zachowania.
11. Personel zachowuje szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli małoletni dążyłyby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, personel reaguje z wyczuciem, jednak stanowczo, a także pomaga małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
12. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego uczestniczy rodzic/opiekun prawny, przez co personel unika innego niż niezbędny kontaktu fizycznego. Dotyczy to zwłaszcza pomagania w korzystaniu z toalety.

Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach pomocowych.

1. Kontaktując się z małoletnim personel traktuje go podmiotowo.
2. Kontakt nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. Co do zasady kontakt powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków personelu.
4. Personel nie zaprasza małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
5. W uzasadnionych przypadkach, poza godzinami pracy, personel może kontaktować się z małoletnim poprzez telefon prywatny a rodzice/opiekunowie prawni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

3.3 Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w fundacji, z uwzględnieniem działań niedozwolonych.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Małoletni mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku. Pracownicy fundacji chronią ich i zapewniają bezpieczeństwo.
2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania.
3. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religii, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych - nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec innych osób nie narusza ich poczucia godności i wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych innych, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i

- popelniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania - w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich kultury osobistej, uprzejmość, życzliwość, poprawny, wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
 6. Małoletni budują wzajemne relacje poprzez wzajemne zrozumienie oraz konstruktywnie, bez użycia siły, rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
 7. Małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów innych, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
 8. W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony innych.
 9. Małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
 10. Małoletni mają obowiązek informowania pracowników fundacji o zaistniałych zagrożeniach.
 11. Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np.: szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi procedurami).
 12. Małoletni będący pod opieką pracowników fundacji znają obowiązujące procedury bezpieczeństwa - wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych, gdzie i do kogo dorosłego mogą się zwrócić o pomoc.
 13. Jeśli małoletni stał się ofiarą lub świadkiem agresji lub przemocy, może uzyskać w fundacji pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

Niedozwolone zachowania małoletnich w fundacji:

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich i innych osób:
 - a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie wymuszenia;
 - napastowanie seksualne;
 - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą; fizyczne zaczepki;
 - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań; rzucanie w kogoś przedmiotami;
- b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
- obelgi, wyzwiska;
 - wyśmiewanie, drwienie, szydzenie;
 - bezpośrednie obrażanie;
 - plotki i obraźliwe żarty,
 - przedrzeźnianie; groźby;
 - obraźliwe Smsy i Mmsy,
 - wiadomości przekazywane przez komunikatory sieciowe;
 - wiadomości na forach internetowych lub czatach;
 - telefony i e-maile poniżające, wulgarne, zastraszające, zawierające groźby;
- c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:
- poniżanie;
 - wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
 - wulgarne gesty;
 - niszczenie/zabieranie rzeczy innej osoby;
 - straszenie;
 - szantażowanie.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji, np. rzucanie przedmiotami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (np. środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia.
 3. Nieuzasadnione, bez zgody prowadzącego opuszczanie sali, gdzie odbywają się zajęcia. Wyjście bez zezwolenia poza miejsce, gdzie odbywają się zajęcia.
 4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć organizowanych w fundacji. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
 5. Palenie papierosów, picie alkoholu, używanie substancji psychoaktywnych.
 6. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/środków odurzających.
 7. Niestosowne odzywanie się do innych osób, używanie wulgaryzmów.

8. Przywłaszczenie własności lub celowe niszczenie, nieszanowanie własności innych osób oraz własności fundacji. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy.
9. Szykanowanie innych osób z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
10. Znęcanie się (współdziałanie w znęcaniu się, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
11. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie, wulgaryzmy, oszukiwanie.
12. Fotografowanie, nagrywanie dźwięku, filmowanie zdarzeń oraz transmitowanie online w mediach społecznościowych z udziałem innych osób bez ich zgody.
13. Stosowanie wobec innych osób różnych form cyberprzemocy.

3.4 Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi

Obowiązkiem prawnym fundacji jest takie wykorzystanie sieci, które będzie adekwatne do poziomu dojrzałości poznawczej i emocjonalno-społecznej małoletniego oraz nie będzie mu szkodzić ani zagrażać jego rozwojowi psychofizycznemu. Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

1. dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, hazard),
2. działalność innych użytkowników zagrażająca dobru małoletniego.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Małoletni nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej fundacji.
2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie fundacji bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
4. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie fundacji jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych

1. Małoletni ma prawo korzystać na terenie fundacji z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi zasadami.
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch itp.
3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, słuchawki, itp.
4. Małoletni przynoszą do fundacji telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
5. Fundacja nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez małych.
6. Małoletni nie mogą korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć prowadzonych na terenie fundacji.
7. Małoletni powinien wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem zajęć.
8. Jeśli małoletni czeka na ważną informację (połączenie, SMS) ma obowiązek poinformować o tym fakcie, poprosić o pozwolenie na korzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się np. z rodzicami lub w innej ważnej sprawie.
9. Na terenie fundacji zakazuje się małym filmowania, fotografowania, transmitowania online oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
10. Powyższe ustalenie nie dotyczy wydarzeń odbywających się w fundacji, na rejestrację których udzielono zgody.
11. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie fundacji.

W przypadku naruszenia przez małoletniego zasad używania telefonów komórkowych na terenie fundacji, pracownik przypomina o obowiązujących zasadach.

3.5 Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Fundacja uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku.
2. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim, prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych, polityki bezpieczeństwa danych osobowych.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna małoletniego.

3.6 Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W fundacji wdrożono Politykę Bezpieczeństwa Danych Osobowych osób fizycznych (pracowników, małoletnich, rodziców/opiekunów). Dokumentacja została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
2. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych małoletnich i ich rodziców/opiekunów prawnych posiadają upoważnienie do przetwarzania ich danych osobowych.
3. Wszyscy pracownicy zapoznali się z Procedurą Bezpieczeństwa Danych Osobowych oraz w miarę potrzeb uczestniczą w szkoleniach z tego zakresu organizowanych przez fundację wraz z Inspektorem Danych Osobowych.
4. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są informowani o przetwarzaniu danych osobowych poprzez klauzule informacyjne.
5. Prezes fundacji monitoruje środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

6. Dane osobowe małoletnich zarejestrowane w formie pisemnej (dokumentacja pisemna zawierająca dane osobowe małoletnich) są chronione w zamykanych szafach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania.
7. W fundacji wdrożono odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia bezpieczeństwa danych osobowych.
8. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania zgodnie z podstawą prawną.
9. Dane osobowe umieszczone w Niebieskiej Karcie „A” udostępniane są zespołowi interdyscyplinarnemu, powołanemu w trybie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Rozdział 4

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

4.1 Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia przemocy domowej

4.1.1 Rozpoznawanie przemocy

Rozpoznawanie przemocy wobec małoletniego odbywa się poprzez:

- ujawnienie przez pokrzywdzonego przemocy domowej,
- informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy,
- analizę objawów krzywdzenia, zaniedbywania występujących u małoletniego,
- ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.

Ujawnienie przez małoletniego przemocy w rodzinie ma miejsce wtedy, kiedy poinformuje pracownika fundacji o tym, że doznaje jednej lub kilku jednocześnie form przemocy ze strony swoich najbliższych.

Fakt ujawnienia nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony pracownika fundacji i wymaga zareagowania.

Informacje o krzywdzeniu małoletniego mogą pochodzić od bezpośrednich świadków przemocy, np. od rodzica niekrzywdzącego, rodzeństwa, kolegi, koleżanki, sąsiada, osoby z dalszej rodziny, przypadkowego świadka przemocy.

W każdym przypadku informacje o przemocy wobec małoletniego wskazywane jako fakty, a nie domniemania, należy potraktować z pełną odpowiedzialnością i zareagować zgodnie z obowiązującymi zasadami wskazanymi w niniejszej procedurze. Podobnie jak w przypadku ujawnienia przemocy przez małoletniego, pracownik nie dokonuje oceny wiarygodności podawanych informacji i jest zobowiązany do zareagowania na taki sygnał.

4.1.2 Zasady podejmowania interwencji

Zgłaszanie stosowania przemocy domowej przez małoletniego

1. Każdy małoletni korzystający z oferty fundacji może zgłosić ustnie lub pisemnie, dowolnej osobie, do której ma zaufanie, będącej pracownikiem fundacji, fakt stosowania wobec niego przemocy domowej.
2. Zgłoszenie doznawanej krzywdy przez małoletniego może nastąpić w bezpośredniej rozmowie, SMS-em, drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną dostępną, w każdym czasie.
3. W przypadku dziecka obcojęzycznego lub mającego trudności w mowie i piśmie, osoba, do której zgłosił się małoletni zapewnia pomoc w nawiązaniu komunikacji poprzez skorzystanie z pomocy osoby władającej językiem obcym lub zapewnia komunikację w innych formach, np. poprzez wykorzystanie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji.
4. Osoba, która powzięła informację od krzywdzonego podejmuje w pierwszej kolejności działania mające na celu zatrzymanie krzywdzenia.
5. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia ona w trybie pilnym odpowiednie służby porządkowe - policję i pogotowie ratunkowe oraz informuje prezesa fundacji.
6. W przypadkach niewymagających podejmowania nagłych interwencji, osoba, która powzięła informację postępuje zgodnie z procedurą.

Zgłaszanie podejrzenia przemocy domowej przez pracownika fundacji

1. Każdy pracownik fundacji, który zauważy lub podejrzewa u małoletniego symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować, a jeśli to konieczne, udzielić pierwszej pomocy.
2. Pracownik w trybie pilnym przekazuje informacje o zaobserwowanym zdarzeniu prezes fundacji dołączając pisemną notatkę zawierającą istotne informacje dotyczące: wyglądu, stanu, dolegliwości oraz zachowania małoletniego, cytaty jego wypowiedzi oraz podjęte działania.
3. Z uwagi na specyfikę pracy fundacji oraz występujące zaburzenia u niektórych małoletnich korzystających z oferty fundacji, następuje pogłębiona analiza sytuacji małoletniego. Po analizie sytuacji psycholog, kadra pracująca z małoletnim podejmują decyzję o zgłoszeniu podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego zgodnie z dalszą procedurą.
4. Prezes fundacji wraz z osobą zgłaszającą wypełniają tzw. Kartę zgłoszenia krzywdzenia małoletniego - załącznik 4.1. Na karcie podpisują się: prezes fundacji i osoba zgłaszająca.
5. Dalsza interwencja prowadzona jest przez prezes fundacji, która może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości personelu, dzieci i opiekunów.

Wstępna diagnoza i ocena sytuacji osoby krzywdzonej

1. W każdym przypadku zgłoszenia krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, Prezes fundacji powołuje Zespół Interwencyjny do wstępnego zdiagnozowania sytuacji ofiary, w szczególności, tzw. czynniki ryzyka oraz dane świadczące o przemocy lub wykluczające ją, kto jest sprawcą krzywdzenia i w jakiej relacji pozostaje z małoletnim, jak często i od jak dawna jest krzywdzony, informacje o zachowaniach pozostałych członków rodziny wobec małoletniego, relacjach jakie ma małoletni z osobą rodzica niekrzywdzącego, o osobach wspierających go, informacje o innych czynnikach towarzyszących przemocy - np. uzależnieniu od alkoholu rodziców.
2. W skład Zespołu Interwencyjnego wchodzi co najmniej trzy osoby: psycholog, wychowawca, pracownik zgłaszający podejrzenie stosowania przemocy.

3. Zaleca się, by członkowie Zespołu przeprowadzili rozmowę z osobą krzywdzoną i osobą zgłaszającą podejrzenie lub krzywdzenie małoletniego, a także z rodzicem/opiekunem „niekrzywdzającym”.
4. Wstępną diagnozę przeprowadza się z wykorzystaniem karty obserwacji i diagnozy, będącej załącznikiem 4.3, a w przypadku zaniedbania - kwestionariuszem diagnozującym oznaki zaniedbania - załącznik 4.5.
5. W przypadku uwiarygodnienia podejrzenia stosowania przemocy lub stwierdzenia jej stosowania, Prezes fundacji wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.
6. W przypadkach nie wskazujących na wiarygodność zgłoszenia (pomówienie, konfabulacja, kłamstwo) - pracownik pracujący z małoletnim prowadzi obserwację małoletniego, obserwacje zamieszcza w dokumentacji. W terminie 3 miesięcy od zgłoszenia Zespół Interwencyjny zbiera się ponownie w składzie, jak w pkt. 2 i dokonuje oceny sytuacji małoletniego.
7. W sytuacji, kiedy fundacja posiada wiedzę o trwającej procedurze Niebieskie Karty Prezes fundacji kontaktuje się z właściwym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Załączniki do procedury

1. Wzór Karty zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego - załącznik nr 4.1
2. Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy wobec małoletnich - załącznik 4.2
3. Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania małoletniego - załącznik 4.3
4. Zobowiązanie do zachowania poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletnich 4.4

**Załącznik nr 4.1 Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia
małegoletniego**

Dotyczy dziecka:		
Osoba zgłaszająca:	Imię i nazwisko:	
	Dane do kontaktu:	
	Stopień pokrewieństwa:	
	Źródło wiedzy lub informacji o przemocy	
Data zgłoszenia:		
Forma zgłoszenia:	Pisemna, bezpośrednia, listownie, mailowo, telefonicznie [niepotrzebne skreślić]	

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH FUNDACJA NOWE CENTRUM

<p>Fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą:</p>		
<p>Inne informacje o dziecku, rodzinie</p>		
<p>Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc</p>		
<p>Podpis osoby zgłaszającej:</p>	<p>Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie:</p>	

Załącznik nr 4.2 Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy domowej wobec małoletnich

LISTA A		
Informacja od dziecka lub osoby, która była bezpośrednim świadkiem przemocy		
	Tak	Nie
A.1. Ktoś w domu bije dziecko, popycha, szarpie, potrząsa, przytrzymuje, rzuca w nie przedmiotem, itp.		
A.2. Ktoś w domu używa wobec dziecka wulgarnych słów, obraża, poniża, straszy, szantażuje, izoluje w sposób ciągły i nieuzasadniony od kontaktu z innymi osobami, np. z rodziny lub z rówieśnikami, itp.		
A.3. Opiekunowie nie zaspokajają podstawowych potrzeb dziecka, takich jak: przynależności, bezpieczeństwa, pożywienia, snu, leczenia, rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego, pomimo wcześniejszej pracy z opiekunami w tym zakresie.		
A.4. Ktoś w domu narusza sferę seksualną dziecka, tj.: dotyka intymnych części ciała, namawia na dotykanie intymnych części ciała innej osoby, zmusza do kontaktu seksualnego, podejmuje kontakty seksualne z inną osobą w obecności dziecka, prezentuje pornografię lub zmusza do tworzenia treści pornograficznych z udziałem dziecka, itp.		
A.5. Dziecko ma ślady przemocy fizycznej lub zaniedbania (opis A.10. i A.11.).		
A.6. Dziecko mówi, że boi się wrócić do domu ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie (wobec siebie lub innych członków rodziny).		
A.7. Dziecko mówi, że chce odebrać sobie życie ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie.		

A.8. Dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie (wobec rodziców, rodzeństwa lub innej osoby mieszkającej w jego domu).		
OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY LUB PLACÓWKI DOTYCZĄCA RODZICA:		
A.9. Rodzic zachował się agresywnie (słownie lub fizycznie) wobec dziecka na terenie placówki oświatowej lub w miejscu publicznym, np. popchnął, szarpnął, uderzył, poniżył, itp.		
OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY LUB PLACÓWKI OŚWIATOWEJ DOTYCZĄCA DZIECKA:		
A.10. Dziecko ma widoczne ślady przemocy fizycznej, np.: uszkodzenia ciała, siniaki, zadrapania, obrzęki, oparzenia, obrażenia ciała świeże i/lub w różnych stadiach gojenia się, rany na ciele, itp.		
A.11. Dziecko ma widoczne ślady zaniedbania, np.: brak dbałości o higienę ciała, nieadekwatność ubioru do pory roku, wieku, itp. Występują zaburzenia, opóźnienia rozwojowe, problemy emocjonalne, niepełnosprawność, a dziecko nie otrzymuje potrzebnej pomocy, np.: opieki lekarskiej, zabiegowej w medycznych, terapii, wsparcia, itp. Sytuacja ta występuje pomimo i/lub wsparcia emocjonalnego ze strony rodziców lub innych osób z rodziny.		
LISTA B Obserwacja pracownika szkoły lub placówki oświatowej dotyczącej dziecka:		
B.1. Dziecko odtwarza doświadczaną przemoc – w relacjach rówieśniczych (lub zabawie), identyfikuje się z rolą ofiary i/lub sprawcy.		
B.2. Dziecko reaguje nieadekwatnie do sytuacji powstałej w placówce, np.: lękiem, izolacją, autoagresją, agresją itp.		
B.3. Dziecko zachowuje się autodestrukcyjnie, np.: bije, szczypie się, nacina sobie skórę, itp. lub występują zachowania		

ryzykowne dziecka, np.: uciezki z domu, używanie substancji zmieniających świadomość, ryzykowne kontakty, itp.		
B.4. Dziecko boi się powrotu do domu i/lub reaguje lękiem lub innymi trudnymi emocjami na kontakt z rodzicem/rodzicami i/lub na sytuację powrotu do domu.		
B.5. Dziecko często opuszcza zajęcia (dotyczy dzieci objętych obowiązkiem szkolnym) lub bez uzasadnionego powodu jest nieobecne bezpośrednio po rozmowach z rodzicami/opiekunami.		
Informacje dotyczące rodziców:		
B.6. Postawa i zachowanie rodziców zagrażają dobru, rozwojowi i bezpieczeństwu dziecka.		
B.7. Rodzice nie współpracują z placówką przy udzielaniu wsparcia dziecku.		
B.8. Dziecko rozdzielone z rodzicami na skutek emigracji lub innej sytuacji losowej, pozostające bez opieki osoby dorosłej.		
B.9. Na terenie placówki rodzic jest pod wpływem środków zmieniających świadomość, np. alkoholu, narkotyków itp.		
B.10. Którekolwiek dziecko z rodziny z powodu przemocy lub zaniedbania wymagało umieszczenia w pieczy zastępczej.		
LISTA C		
Obserwacja pracownika szkoły lub placówki oświatowej lub informacja od osób będących w kontakcie z dzieckiem i rodzicami:		
C.1. Karalność rodzica za przemoc lub przemoc w rodzinie.		
C.2. Wcześniejsze podejrzenie dotyczące przemocy wobec dziecka lub przemocy w rodzinie albo obecne podejrzenie przemocy w rodzinie dziecka.		
C.3. Rodzic nadużywający środków w zmieniających świadomość – np.: alkoholu, narkotyków, leków, itp.		
C.4. Poważne problemy zdrowotne, emocjonalne, choroba psychiczna wśród osób zamieszkujących z dzieckiem.		

C.5. Rozwód, separacja rodziców, konflikt w rodzinie lub inna sytuacja kryzysowa.		
C.6. Dziecko o szczególnych wymaganiach wychowawczych, edukacyjnych i występuje 1 lub więcej spośród: problemy emocjonalne, problemy społeczne, zaburzenie rozwojowe, niepełnosprawność.		
C.7. Niskie kompetencje wychowawcze rodziców, niewydolność wychowawcza lub brak zainteresowania rodziców rozwojem dziecka.		
C.8. Matka i/lub ojciec byli poniżej 18 r.ż. w chwili narodzin dziecka.		
C.9. Ubóstwo i wynikające z tego stanu problemy rodziców.		

Załącznik 4.3 Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania małego

L.p.	Symptomy wskazujące na zaniedbanie (forma przemocy)	tak	nie
1.	Nieadekwatne ubranie do pory roku lub pogody		
2.	Niedowaga, niedożywienie, zmęczenie, podkrążone oczy		
3.	Brudna odzież		
4.	Brudne ciało		
5.	Nieprzyjemny zapach (insekty)		
6.	Brak podręczników i przyborów szkolnych		
7.	Kradzieże jedzenia lub innych przedmiotów		
8.	Przebywanie poza domem w późnych godzinach		
9.	Bardzo częste przebywanie poza domem niezależnie od pory roku		
10.	Ma dorosłych „kolegów”		
11.	Nie ma kolegów wśród rówieśników		
12.	Z trudem nawiązuje relacje		
13.	Izoluje się od rówieśników		
14.	Bije się po głowie/twarzy lub wrywa sobie włosy		
15.	Często ma ślady zadrapań /siniaków		
16.	Często odnosi obrażenia (skręcenia, złamania, skaleczenia)		
17.	Bije innych		
18.	Zawiera przyjaźnie, potem reaguje wrogością		
19.	Gwałtownie uchyla się przed dotykiem		
20.	Moczy się		
21.	Boi się przebywać w zamkniętych pomieszczeniach		
22.	Boi się ciemności		
23.	Unika zajęć wychowania fizycznego		
24.	Unika sytuacji leżakowania w przedszkolu		

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH FUNDACJA NOWE CENTRUM

25.	Nie bierze udziału w wycieczkach		
26.	Podejmuje zachowania autodestrukcyjne wobec siebie, zwierząt		
27.	Miewa nagłe zmiany nastroju – od euforii do agresji		
28.	Prezentuje natrętne, narzucające się zachowania		
29.	Nie odwzajemnia emocji		
30.	Odrzuca próby nawiązania bliskości		
31.	Ma wybuchy wściekłości		
32.	Nadmiernie skraca dystans fizyczny		
33.	Demonstruje zachowania seksualne		
34.	Nie docenia własnych osiągnięć		
35.	Ma koszmary nocne		
36.	Ma problemy szkolne		
37.	Nie przyjmuje zalecanych leków/ nie stosuje się do zaleceń psychoterapeuty		
38.	Opuszcza sesje terapeutyczne /wizyty u psychiatry – przerywa terapię		
39.	Nie stawia się na zalecaną diagnostykę		
40.	Inne.....		
<p>Uwaga! Informacje zachowania należy analizować biorąc pod uwagę całość informacji o rodzinie. Pojedynczych zachowań z listy nie można traktować jako jednoznacznie wskazujących na zaniedbanie.</p>			

Załącznik nr 4.4 Zobowiązanie do zachowania poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletnich

Oświadczenie

Ja niżej podpisany(a) zobowiązuję się do zachowania w poufności informacji, do których mam/będę miał(a) dostęp w związku z wykonywaniem czynności związanych z postępowaniem w sprawie krzywdzenia małoletnich w Fundacji Nowe Centrum, z siedzibą Kraków, os. Słoneczne 14.

Zobowiązuję się do ścisłego przestrzegania ochrony danych osobowych, a w szczególności nie będę bez upoważnienia służbowego wykorzystywał(a) danych osobowych w celach nie związanych z wyżej wymienioną czynnością.

Oświadczam, że jest mi znana definicja danych osobowych* w rozumieniu art. 4 pkt.1. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz że zostałem(am) zaznajomiony(a) z przepisami o ochronie danych osobowych w tym z regulacjami wewnętrznymi w tym zakresie.

Obowiązek zachowania tajemnicy istnieje również po ustaniu realizacji zadań związanych z postępowaniem w sprawie krzywdzenia małoletnich.

.....

.....

Data i miejsce

Podpis

4.2 Zasady i procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego

Zasady i procedury postępowania w przypadku podejrzenia lub zaistnienia „cyberprzemocy”

Ujawnienie zjawiska cyberprzemocy wymaga podjęcia w fundacji konkretnych działań interwencyjnych.

Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:

1. Osobami, które mogą zgłosić informację o podejrzeniu lub zaistnieniu cyberprzemocy mogą być:

- poszkodowany małoletni (ofiara),
- jego rodzice (opiekunowie),
- świadkowie zdarzenia,
- pracownicy fundacji

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia:

Zgłaszanie wypadków cyberprzemocy odbywa się według następującej zasady:

- małoletni - ofiara lub świadek cyberprzemocy informuje pracownika fundacji o wystąpieniu takiego zjawiska,
- pracownik fundacji informuje opiekunów prawnych,
- rodzic/opiekun prawny oraz jeśli zajdzie taka potrzeba policja zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

3. Sporządzenie dokumentacji z zajścia.

4. Powiadomienie Sądu Rodzinnego

W przypadku, gdy rodzice odmawiają współpracy z fundacją a małoletni nadal jest ofiarą cyberprzemocy, konieczne jest złożenie wniosku o wgląd w sytuację rodzinną do Sądu Rodzinnego.

Zasady i procedury postępowania w przypadku informacji o dostępie przez małoletniego do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania

szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych).

1. Osobami, które mogą zgłosić informację o podejrzeniu lub zaistnieniu dostępu małoletniego do treści szkodliwych są:

- poszkodowany małoletni (ofiara),
- jego rodzice (opiekunowie),
- świadkowie zdarzenia,
- pracownicy fundacji

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia:

Zgłoszenie odbywa się według następującej zasady:

- małoletni - ofiara lub świadek informuje pracownika fundacji o wystąpieniu takiego zjawiska,
- pracownik fundacji informuje rodziców/opiekunów prawnych.
- rodzic/opiekun prawny oraz jeśli zajdzie taka potrzeba policja zabezpiecza dowody.

3. Działania wobec małoletniego

- Bardzo ważne jest monitorowanie sytuacji małoletniego w kierunku, czy nadal występuje zagrożenie.

4. Sporządzenie dokumentacji z zajścia.

5. Powiadomienie Sądu Rodzinnego

W przypadku, gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy z fundacją, a małoletni nadal ma kontakt z treściami szkodliwymi, konieczne jest złożenie wniosku o wgląd w sytuację rodzinną do Sądu Rodzinnego.

6. Współpraca z policją i sądami rodzinnymi

W przypadku naruszenia prawa, np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub próby uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą, fundacja - w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego - niezwłocznie powiadamia policję.

Zasady i procedury postępowania w przypadku naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności małoletniego poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie jego danych osobowych lub wizerunku. Podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem. Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejęcie profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź fotomontażu), szantażowania (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających reputację ofiary), dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary). Często naruszenia prywatności łączy się z cyberprzemocą.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia

W przypadku, gdy do naruszenia prywatności poprzez kradzież, wyłudzenie danych osobowych, wykorzystanie wizerunku małoletniego dochodzi ze strony dorosłych osób trzecich, rodzice powinni skontaktować się bezpośrednio z policją (zgodnie z Kodeksem Karnym ściganie następuje wówczas na wniosek pokrzywdzonego). Istotne dla ścigania sprawcy jest uzyskanie dowodów potwierdzających, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej.

2. Działania wobec ofiary zdarzenia

Małoletniego należy otoczyć - w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi - opieką psychologiczno-pedagogiczną i powiadomić o działaniach podjętych w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć ofiary, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym). Jeśli kradzież tożsamości bądź naruszenie dobrego imienia ofiary jest znane tylko jej i rodzicom, fundacja powinna zapewnić poufność

działań tak, aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.

Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie - uwodzenie, zagrożenie pedofilią

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie obejmuje kontakt osoby dorosłej z małoletnią w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia małoletniego do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych).

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia

Należy poinformować opiekunów prawnych o zdarzeniu oraz konieczności zabezpieczenia dowodów i poinformowania policji o wystąpieniu zdarzenia. Jednocześnie w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi należy powiadomić bezzwłocznie policję o wystąpieniu zdarzenia.

Ze względu na bezpieczeństwo nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. zabezpieczyć i przekazać zebrane dowody. Identyfikacja sprawcy wykracza poza kompetencje i możliwości fundacji.

2. Działania wobec ofiary zdarzenia

Pierwszą czynnością w ramach reakcji na zagrożenie jest otoczenie ofiary pomocą psychologiczną we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi. W trakcie rozmowy z małoletnim prowadzonej z uwzględnieniem jego komfortu psychicznego przez psychologa/pracownika, do którego małoletni ma szczególne zaufanie, należy uzyskać wszelkie możliwe informacje o sprawcy i przekazać je policji. Trzeba upewnić się, że kontakt ofiary ze sprawcą został przerwany, a małoletni odzyskał poczucie bezpieczeństwa.

Wszelkie działania fundacji wobec małoletniego powinny być uzgadniane z rodzicami/opiekunami prawnymi i inicjowane za ich zgodą.

3. Współpraca z policją i sądami rodzinnymi

W przypadkach naruszenia prawa - szczególnie w przypadku uwiedzenia małoletniego do lat 15 - obowiązkiem fundacji jest powiadomienie policji lub sądu rodzinnego.

Rozdział 5

Organizacja procesu ochrony małoletnich w fundacji i wdrażania „Standardów ochrony małoletnich”

5.1 Zadania pracowników fundacji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego w formie przemocy domowej.

Każdy pracownik jest zobowiązany w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego podjąć działania:

- **W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia on w trybie pilnym odpowiednie służby porządkowe - policję i pogotowie ratunkowe oraz informuje prezes fundacji.**
- **W przypadku zauważenia niepokojących symptomów, zgłosić to w formie notatki służbowej prezes fundacji.**

Zadania i obowiązki pracowników fundacji

Prezes fundacji:

1. Wypełnia Kartę zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego - załącznik 4.1
2. Powołuje Zespoły interwencyjne do diagnozy i oceny ryzyka zagrożenia przemocą domową - odrębne dla każdej sprawy oraz nadzoruje ich pracę.
3. Występuje do Sądu Rodzinnego o rozpoznanie sytuacji dziecka zagrożonego zaniedbaniem. W razie potrzeby powiadamia także Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
4. W sytuacji podejrzenia przemocy wobec małoletniego powiadamia policję lub prokuraturę

5. Podpisuje wszystkie pisma wychodzące na zewnątrz w sprawach krzywdzenia małoletnich.
6. Określa zasady prowadzenie dokumentacji i jej archiwizowania.
7. Wydaje upoważnienia do dostępu do danych osobowych osobom biorącym udział w rozpoznawaniu przemocy domowej.
8. Współpracuje z instytucjami zewnętrznymi działającymi na rzecz wspierania i pomocy ofiarom przemocy domowej.
9. Wszczyna procedurę "Niebieskie Karty"
10. Zapewnia pomoc pracownikom w realizacji ich zadań oraz ich doskonaleniu zawodowym, ułatwiając im np. możliwość konsultacji, wspiera, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc w rodzinie wobec dziecka.

Każdy pracownik fundacji pracujący z małoletnimi (psycholog, pedagog, wychowawca, streetworker)

1. Udziela bezpośredniej pomocy małoletniemu, jeśli zagrożone jest jego zdrowie lub życie, organizuje pomoc medyczną wzywając karetkę pogotowia lub powiadamia policję oraz informuje o tym Prezes fundacji.
2. W przypadku informacji o przemocy lub zauważenia jej symptomów zgłasza to prezes fundacji.
3. Wraz z prezes fundacji wypełnia Kartę zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego - załącznik 4.1.
4. Prowadzi obserwacje małoletniego w trakcie prowadzonych zajęć.
5. Swoje spostrzeżenia zapisuje i włącza do indywidualnej dokumentacji dziecka.
6. W razie powołania do zespołu Interwencyjnego uczestniczy w jego pracach ustalając plan pomocy małoletniemu.
7. Systematycznie monitoruje sytuację małoletniego obserwując ewentualne zmiany jego zachowania, w razie konieczności informuje prezes fundacji o braku ustaniu przemocy wobec dziecka.
8. Udziela małoletnie wsparcia na wszystkich etapach pomocy.

5.2 Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu fundacji do stosowania standardów oraz sposób dokumentowania tej czynności.

Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów jest Prezes fundacji. Przygotowanie personelu polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem, właściwych działań a także wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia małoletnich.

5.3 Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w fundacji:

- 1. Prezes fundacji - Katarzyna Regucka, tel. 733 956 640, email: k.regucka@nowecentrum.org**

5.4 Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji.

Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego. Teczki zakłada i prowadzi prezes fundacji.

Do czasu zakończenia sprawy teczka pozostaje w gabinecie prezes fundacji i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

W teczce umieszcza się:

1. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia - załącznik 4.1;
2. Protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwym jego sporządzenie;
3. Kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy - załącznik 4.3;
4. Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim i osobą jemu najbliższą lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem;
5. Protokół z posiedzenia Zespołu interwencyjnego, powołanego przez prezes.
6. Protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą - o ile taka będzie przeprowadzana.
7. Korespondencji pomiędzy np. Sądem Rodzinnym, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi;

8. Plan wspierania małoletniego;
9. Notatki psychologa, pedagoga prowadzącego pomoc psychologiczną.
10. Wykaz telefonów, adresów instytucji świadczących wsparcie ofiarom przemocy.

5.5 Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje zespół interwencyjny zajmujący się jego sprawą.

Struktura dokumentu „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia”

- Imię i nazwisko,
- Imiona i nazwiska członków zespołu sporządzającego plan wsparcia
- Powód, z jakiego został opracowany plan wsparcia,
- Diagnoza sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,
- Cel wsparcia małoletniego,
- Identyfikacja zasobów wewnętrznych fundacji oraz źródeł zewnętrznych wsparcia dziecka - ofiary krzywdzenia,
- Zakres współdziałania fundacji z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia małoletniego,
- Zakres, okres wsparcia udzielonego małoletniemu,
- Formy i metody wsparcia małoletniego,
- Ocena efektywności wsparcia udzielonego małoletniemu.

Identyfikacja zasobów wewnętrznych fundacji oraz źródeł zewnętrznych wsparcia małoletniego - ofiary krzywdzenia, np.:

- zasoby wewnętrzne fundacji: prezes fundacji, kadra - psycholog, wychowawcy, zespół interwencyjny, rodzice/opiekunowie prawni dziecka;
- źródła zewnętrzne wsparcia dziecka krzywdzonego, np. sąd rodzinny, kurator sądowy, policja, służba zdrowia, MOPS, inne organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem itp.
- bezpośrednia rozmowa z małoletnim prowadzona przez psychologa/pedagoga;
- obserwacja funkcjonowania dziecka podczas pracy z dzieckiem,
- analiza dokumentacji związanej z sytuacją małoletniego.

5.6 Udostępnianie „Standardów ochrony małoletnich”

W fundacji opracowane zostały dwie wersje dokumentu „Standardów ochrony małoletnich:

- Wersja „pełna”, inaczej kompletna,
- Wersja „skrócona” - przeznaczona dla małoletnich.

Wersja „pełna” jest dostępna w biurze fundacji w formie wydruku. Wgląd w wersję „pełną” mają: wszyscy pracownicy, rodzice, zewnętrzne podmioty uprawnione. Obie wersje są ogólnie dostępne ze względu na jej opublikowanie na stronie internetowej fundacji.

5.7 Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

Prezes fundacji dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania „Standardów ochrony małoletnich” na bieżąco. W przypadku zmian prawa, wymagającego ich wdrożenia w dokumencie nowelizacje są wprowadzane na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu.

Załączniki

ZAŁĄCZNIK 3.1

**OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA ZATRUDNIONEGO DO PRACY Z
MAŁOLETNIM**

.....
(imię i nazwisko)

.....
(miejsowość, data)

.....
(adres)

.....
.....
.....
(nazwa i adres placówki)

Oświadczam, że:

- 1) posiadam pełną zdolność do czynności prawnych i korzystam z pełni praw publicznych;
- 2) nie toczy się przeciwko mnie postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.

.....
(data i podpis)

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia .

.....
(data i podpis)

ZAŁĄCZNIK 3.2

**OŚWIADCZENIE O PAŃSTWACH ZAMIESZKIWANIA
W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT**

.....

(imię i nazwisko)

.....

(miejscowość, data)

.....

(adres)

.....

.....

.....

.....

(nazwa i adres placówki)

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/-am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1).....

2).....

.....

(data i podpis)

ZAŁĄCZNIK 3.3

**OŚWIADCZENIE O NIEPROWADZENIU REJESTRU KARNEGO W
INNYCH PAŃSTWACH**

.....

(imię i nazwisko)

.....

(miejsowość, data)

.....

(adres)

.....

.....

.....

.....

(nazwa i adres placówki)

Oświadczam, że w kraju mojego pochodzenia nie jest prowadzony rejestr spraw karnych.

.....

(data i podpis)

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(data i podpis)

ZAŁĄCZNIK 3.4

**OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z DOKUMENTAMI
OBOWIĄZUJĄCYMI W FUNDACJI NOWE CENTRUM**

.....

(imię i nazwisko)

.....

(miejsowość, data)

.....

(adres)

.....

.....

.....

.....

(nazwa i adres placówki)

1. Oświadczam, że zapoznałem/am się z:

- Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w Fundacji Nowe Centrum,
- Polityką Bezpieczeństwa Danych Osobowych.

2. Oświadczam, że zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

(data i podpis)

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(data i podpis)